

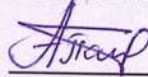
ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ТУРИЗМ ЖӘНЕ МЕЙМАНДОСТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ



ОҚУ БАҒДАРЛАМАСЫ

БАК тындаушыларына арналған біліктілікті арттыру курсының тақырыбы
«Қазақстан Республикасында туристік қызметті құқықтық реттеу»

ӘЗІРЛЕНДІ

 А.Е. Паридинова
« 22 » 09 2025 ж.

КЕЛІСІЛДІ

Мектеп директоры

 С.А. Нахипбекова
« 22 » 09 2025 ж.

БАК тыңдаушыларына арналған «Қазақстан Республикасында туристік қызметті құқықтық реттеу» тақырыбындағы біліктілікті арттыру курсының оқу бағдарламасы «Туризм» мектебінің мәжілісінде қаралды.

« 22 » 09 2025 ж. № 2 хаттама.

Мектеп директоры

(қолы)

С. Нахипбекова

(Т.А.Ә.)

БАК тыңдаушыларына арналған «Қазақстан Республикасында туристік қызметті құқықтық реттеу» тақырыбындағы біліктілікті арттыру курсының оқу бағдарламасын Халықаралық туризм және меймандостық университетінің Оқу-әдістемелік кеңесі бекітті.

« 23 » 09 2025 ж. № 2 Хаттама.

ОӘК хатшысы

(қолы)

Ж. Сейткулова

(Т.А.Ә.)

Бағдарламаның мақсаты: туризм саласындағы ұлттық және халықаралық заңнаманы, туристердің құқықтарымен және туристік агенттіктердің қызметін реттейтін нормалармен байланысты өзекті мәселелерді, сондай-ақ туроператорлардың жауапкершілігі мен туристік шарттардың ерекшеліктерін қоса алғанда, туристік салада құқықтық реттеуді жүзеге асыру үшін қажетті тыңдаушының құзыреттерін қалыптастыру.

Тыңдаушылар санаты: туризм және қонақжайлылық саласында жұмыс істейтін мемлекеттік және жеке ұйымдардың өкілдері; туристік бағыттардың оқытушылары мен білімгерлері.

Оқыту мерзімі: 5 апта.

Сағат саны: 90 сағат (аудиториялық 45 сағат)

Оқыту нысаны: күндізгі, қашықтықтан, дербес оқыту.

Оқыту тілі: (қазақ, орыс)

ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА

Оқу курсы туралы жалпы мәліметтер (өзектілігі, жаңалығы)

Курстың міндеттері, бағыты:

Әлемдік экономиканың қазіргі даму жағдайында туризм жетекші және қарқынды дамып келе жатқан салалардың біріне айналуда. Туристік қызметті ұйымдастыру саласындағы құқықтық негіздерді дамыту азаматтың қозғалыс еркіндігі мен демалу құқығын іске асыру процесінде туындайтын қоғамдық қатынастардың тұтас кешенін реттеу үшін қажет. Бұл ретте, осы саланың экономикалық дамуын ескере отырып, құқықтық салада кешенді жетілдіруді жүзеге асыру қажет. Қолданыстағы туристік инфрақұрылымды дамыту және ішкі туризмде жаңа туристік өнімдерді құру осы саладағы спорттық және ювеналды ерекшеліктерді ескере отырып, осы саладағы қоғамдық қатынастарды реттеуге арналған құқықтық қамтамасыз етуді қажет етеді. Тиісінше, туристік қызметті құқықтық реттеу туристік өнімді тұтыну процесінде туындайтын қоғамдық қатынастарға оң реттеуші әсер етуге арналған. Туристік қызметті ұйымдастыру саласындағы құқықтық нормалар мен құқықтық рәсімдерді жетілдіру туристік қызмет саласында өзінің құқықтық субъектісін іске асыратын құқық субъектілерінің құқықтары мен міндеттерін тиімді жүзеге асыру үшін қажет.

"Қазақстан Республикасында туристік қызметті құқықтық реттеу" курсы туризм саласындағы құқықтық жүйе туралы түсініктерді қалыптастыруға, нормативтік-құқықтық актілермен жұмыс істеу дағдыларына үйретуге және туристік қатынастардың барлық қатысушыларының құқықтарын қорғауға бағытталған. Оның міндеттеріне туристік нарықта заңдылық пен құқықтық тәртіпті қамтамасыз ету, туристердің құқықтары мен мүдделерін қорғау, қауіпсіз демалу үшін жағдай жасау, ішкі және халықаралық туризмді қолдау және дамыту кіреді.

Қойылған мақсаттарға қол жеткізу үшін мынадай міндеттер шешілуі тиіс:

- туризм саласындағы негізгі нормативтік актілерді зерделеу;
- туризм саласын мемлекеттік реттеу қағидаттары туралы түсінік қалыптастыру;
- туризм саласындағы тұтынушының құқықтық мәртебесін, паспорттық-визалық және кедендік қызмет көрсету қағидаттарын зерделеу;
- фирмалар қызметінің, шарттық қатынастардың, туризм саласындағы сақтандыру қағидаттарын игеру;
- туризм және саяхат саласындағы халықаралық құқық нормалары туралы түсінік қалыптастыру.

Туризмді құқықтық реттеу бойынша біліктілікті арттыру курсы аяқтағаннан кейін тыңдаушылар келесі білімдерге, дағдыларға ие болады:

Білім:

- тыңдаушылар туризм саласындағы құқықтық реттеу аспектісіндегі негізгі ережелерді білетін болады,

- туристік саланың құқықтық реттеушілері туралы негізгі ақпаратты түсінетін болады;

- тыңдаушылар құқық аспектісінде туристердің мүдделерін қорғаудың негіздері туралы хабардар болады;

- туризм саласындағы құқықтық реттеудің негізгі механикасын білу.

Дағдылар мен біліктер:

- туризм саласындағы нормативтік-құқықтық актілерге сәйкес құқықтық шындыққа талдау жүргізу,

- туризм саласындағы нормативтік-құқықтық базаны пайдалану;

- туризм саласында қолданылатын құжаттарға сипаттама беру.

құқықтық құжаттарды талдау дағдылары;

- туристік индустрия институттарының қызметіне талдау жүргізу дағдылары;

- туризм саласындағы нормативтік-құқықтық материалдармен жұмыс істеу дағдылары.

Осы курстың тыңдаушылары осы білім мен дағдыларды кәсіби қызметке қажетті тәжірибеде қолдануға және қолда бар біліктілік шеңберінде кәсіби деңгейін арттыруға дайын болады.

Курсты сәтті аяқтаған және туристік қызметтің құқықтық аспектілерін ұсынған қатысушылар біліктілігін арттыру туралы сертификатпен марапатталады.

ТАҚЫРЫПТЫҚ ЖОСПАРЫ

Бөлімдер мен тақырыптардың атауы	Сабақ нысаны				
	Барлығы	Лекция	Практикалық	Өзіндік жұмыс	Үлгерімді ағымдағы бақылау нысандары
Модуль 1. Қазақстан Республикасындағы туристік қызметтің құқықтық негіздері					
1.1. Туризмдегі құқықтық реттеудің мақсаттары мен міндеттері * Курстың мазмұны, пәні және міндеттері. * Туризмдегі құқықтық реттеудің функциялары, мақсаттары мен міндеттері	9	1	3	5	Бақылау сұрау
1.2. Туристік қызметті мемлекеттік реттеу * Туристік қызметті мемлекеттік реттеудің принциптері, мақсаттары мен негізгі бағыттары. * Туризм саласындағы атқарушы органдар	9	1	3	5	
1.3. Қазақстан Республикасындағы туристердің құқықтық мәртебесі * Туристік қызметтің субъектілері ретінде жеке тұлғалар • * Занды тұлғалардың құқықтық жағдайы	10	2	3	5	
1.4 Қазақстандық туристік қауымдастық (КТА) * КТА негізгі мақсаттары * КТА ұйымдық құрылымы * КТА жобалары	9	1	3	5	

Модуль 2. Туризмдегі шарттық қатынастардың негіздері. Туризмдегі рекламациялар мен форс-мажорлар.					
2.1. Туризмдегі азаматтық-құқықтық шарттар * Туристік қызметте қолданылатын азаматтық-құқықтық шарттардың жалпы сипаттамасы. * Өтеулі қызмет көрсету шарты туралы жалпы ережелер	10	2	3	5	
2.2. Туристік қызметті сақтандыру * Қазақстан Республикасындағы сақтандырудың құқықтық негіздері * Сақтандыру шартының негізгі ережелері * Туризмдегі сақтандыру түрлері	11	2	4	5	
2.3 негізгі туристік қызметтерді құқықтық реттеу: тасымалдау, орналастыру, тамақтану * Туристік қызметтің түсінігі мен белгілері * Жолаушылар мен багажды тасымалдау шарты * Қонақ үй қызметтерін ақылы көрсету шарты * Қоғамдық тамақтану саласындағы қызметтерді құқықтық реттеу	11	2	4	5	
2.4 Рекламациялармен және форс-мажорлармен жұмыс * Шартты орындау кезіндегі Форс-мажорлық мән-жайлар * Шарттарды бұзудың заңды принциптері	11	2	4	5	
Модуль 3. Туристік құқықтық қатынастар саласындағы турист құқықтарының кепілдіктері					
3.1 Туристердің құқықтарына кепілдік * Қазақстан Республикасы азаматтарының туризм саласындағы құқықтарына кепілдік беру жүйесі * Туризм саласындағы тұтынушылардың құқықтарын қорғау * Туристердің құқықтарын халықаралық-құқықтық қорғау	10	2	3	5	Жобалық жұмыс
Барлығы:	90	15	30	45	
Қорытынды:					Кейс

БАҒДАРЛАМАНЫҢ ҚҰРЫЛЫМЫ МЕН МАЗМҰНЫ

Модуль 1. Қазақстан Республикасындағы туристік қызметтің құқықтық негіздері

1.1. Туризмдегі құқықтық реттеудің мақсаттары мен міндеттері

Курстың мазмұны, пәні және міндеттері. Туристік қызмет құқықты зерттеу объектісі ретінде. Туристік фирмалардың, туристік агенттіктер мен туроператорлардың қызметін қамтамасыз етудегі құқықтың рөлі. Туризмді құқықтық реттеу әдісі. Туризмді құқықтық реттеу принциптері. Туризмдегі құқықтық реттеудің функциялары, мақсаттары мен міндеттері.

1.2. Туристік қызметті мемлекеттік реттеу

Туристік қызметті мемлекеттік реттеудің принциптері, мақсаттары мен негізгі бағыттары. Туризм саласындағы атқарушы органдар. Туристік қызметті және туристік

индустрия объектілерін стандарттау. Туристік қызметтерді сертификаттау. Туризмдегі қақтығыстарды шешудегі мемлекеттік биліктің сот жүйесі.

1.3. Қазақстан Республикасындағы туристердің құқықтық мәртебесі

Жеке тұлғалар туристік қызметтің субъектілері ретінде. Құқықтық қабілеттілік және әрекет қабілеттілігі. Азаптау қабілеті. Қазақстан Республикасындағы туристердің құқықтық мәртебесі. Занды тұлғалардың түсінігі мен белгілері. заңды тұлғалардың ұйымдық-құқықтық нысандары. коммерциялық және коммерциялық емес заңды тұлғалар. Корпорациялар және унитарлық ұйымдар. Туристік фирмаларды құруды құқықтық реттеу. Заңды тұлғаларды немесе кәсіпкерлерді заңды тұлға құрмай мемлекеттік тіркеу үшін қажетті құжаттар. Туристік ұйымдар: жіктелуі және қызмет ерекшеліктері. Туристік фирмаларды қайта ұйымдастыру тәсілдері және тарату тәртібі. Туристік қызметтегі жария-құқықтық субъектілер.

Қазақстандық Туристік қауымдастық (КТА)

Қазақстандық туристік қауымдастықтың негізгі мақсаттары. КТА ұйымдық құрылымы. КТА мүшелері. КТА кеңесі. КТА жобалары.

Модуль 2. Туризмдегі шарттық қатынастардың негіздері. Туризмдегі рекламациялар мен форс-мжорлар

2.1. Туризмдегі азаматтық-құқықтық шарттар

Азаматтық-құқықтық шарттың мазмұны мен құрылымы. Жария шарт. Өтеулі және өтеусіз шарттар. Шарттар консенсуалды және нақты. Алдын ала шарт. Қосылу шарты. Шартты жасасу, өзгерту және бұзу тәртібі. Туристік қызметте қолданылатын азаматтық-құқықтық шарттардың жалпы сипаттамасы. Ақылы қызмет көрсету шарты туралы жалпы ережелер.

2.2. Туристік қызметті сақтандыру

Туристік қызметті сақтандыру. Қазақстан Республикасындағы сақтандырудың құқықтық негіздері. Сақтандыру шартының негізгі ережелері. Туризмдегі сақтандыру түрлері. Турист пен оның мүлкін сақтандыру. Туристік фирмалардың тәуекелдерін сақтандыру. Шетелдік туристік сапарлардағы туристерді сақтандыру. Шетелдік туристерді сақтандыру. Қауіптің жоғары көзі болып табылатын көлік құралымен саяхаттайтын туристердің азаматтық жауапкершілігін сақтандыру. Міндетті жеке сақтандыру.

2.3 Негізгі туристік қызметтерді құқықтық реттеу: тасымалдау, орналастыру, тамақтану

Туристік қызметтің түсінігі мен белгілері. Туристік өнімді сату туралы шарттың ерекшеліктері. Туристік өнімді өткізу туралы шарттың елеулі талаптары. Қонақ үй қызметтерін көрсету шарты. Қазақстан Республикасында қонақ үй қызметтерін көрсету ережесі. Жалдау шарты. Қоғамдық тамақтану саласындағы қызметтерді құқықтық реттеу. Жолаушылар мен багажды тасымалдау шарты. Жалдау шарты (чартер). Теміржол, әуе және теңіз көлігімен жолаушылар мен багажды тасымалдауды құқықтық реттеу.

2.5 Рекламациялар және форс-мажорлармен жұмыс

Шартты орындау кезіндегі Форс-морлық мән-жайлар. Шарттарды бұзудың заңды принциптері. Хабарлама. Форс-мажор фактісін растау. Форс-мажор туралы куәлік алу. Құжаттар пакеті. Мерзімдері.

Модуль 3. Туристік құқықтық қатынастар саласындағы турист құқықтарының кепілдіктері

3.1 Туристердің құқықтарына кепілдік

Туристiк қызметтердi тұтынушылардың құқықтарын қорғау туралы заңнаманың жалпы сипаттамасы. Туристiк қызметтi реттейтiн нормативтiк құқықтық актiлер кешенiндегi тұтынушылардың құқықтарын қорғау туралы заңның орны. Құқық қорғау органдары туристер мен туристiк фирмалардың құқықтарын қорғау субъектiлерi ретiнде. Туристiк қызметтiң сапасын қамтамасыз етуге қатысты заңнаманың талаптары. Көрсетiлген қызметтiң кемшiлiктерi анықталған жағдайда туристiк қызметтердi тұтынушылардың құқықтары. Туристiң сатушы және қызмет туралы ақпарат алу құқығы. Туристiк қызметтердi Орындаушының құқықтары мен мiндеттерi. Дауларды реттеудiң талап қою тәртібi. Туристiң азаматтық құқықтарын қорғауды жүзеге асыру нысандары.

Құқықтық жауапкершiлiктiң түсiнiгi мен белгiлерi. Заңды жауапкершiлiктiң пайда болу негiздерi мен түрлерi. Туризмдегi азаматтық-құқықтық жауапкершiлiк. Жауапкершiлiктiң негiздерi. Зиян келтiргенi үшiн шарттық және шарттан тыс жауапкершiлiк. Туризмдегi әкiмшiлiк жауапкершiлiк. Туризмдегi қылмыстық жауапкершiлiк. Туризмдегi тәрiптiк және материалдық жауапкершiлiк.

Негiзгi және қосымша әдебиеттер тiзiмi

Негiзгi әдебиеттер:

1. Туризмдегi құқықтық қамтамасыз ету: оқу құралы / Е.С.Никитинский, Т.В.Имангулова, Г.М.Ушкулакова – Алматы: ҚазСТА, 2021. – 80 б.
2. Правовое регулирование в сфере туризма: учебное пособие для вузов / В. А. Золотовский, Н. Я. Золотовская. — Москва : Издательство Юрайт, 2021. — 247 с.
3. Организация туристкой индустрии: правовые основы: учебное пособие / В.П.Бугорский. — Москва : Издательство Юрайт, 2019. — 165 с.
4. Правовое и нормативное регулирование в индустрии гостеприимства: учебник и практикум для вузов / В.П.Бугорский. - Москва : Издательство Юрайт, 2019. — 165 с.
5. Правовое обеспечение гостиничной деятельности: учебное пособие / Н.А.Вотинцева. – Москва : РИОР : ИНФРА-М, 2020. — 299 с.
6. Правовое регулирование туризма в Республике Казахстан: учебное пособие / Е.С.Никитинский, А.Н.Макагонов, Т.В.Имангулова, Н.А.Омарова. – Алматы, КазАСТ, 2021. – 280 с.

Қосымша әдебиеттер:

1. Правовое обеспечение туризма : учебник / коллектив авторов ; под общ. П68 ред. Е.Л. Писаревского. — М. : Федеральное агентство по туризму, 2014. — 336 с.
2. Правовое обеспечение туризма : учебник / коллектив авторов ; под общ. ред. Е.Л. Писаревского. — 2-е изд., перераб. и доп. — Москва : Федеральное агентство по туризму, 2017. — 392 с.
3. Рагимов Т. С. О. Международное туристское право: тенденции и развитие //Журнал зарубежного законодательства и сравнительного правоведения. – 2015. – №. 4 (53). – С. 603-608.
4. Максименко С. В. Туристская деятельность: международно-правовые аспекты //Одесса: Латстар. – 2001.

WEB сайттар тiзiмi:

1. <https://kaztour-association.com/>
2. <https://www.unwto.org/ru>
3. <https://www.gov.kz/memleket/>